

Vliegend hert in Oost-Vlaanderen: het blijft een onduidelijke situatie

---

Arno Thomaes

Naar aanleiding van het opstellen van de rode lijst voor Vliegende herten, Gouden torren en Neushoornkever, ontdekte ik een klein artikeltje in Atalanta uit 1975. Het artikel (Haghebaert 1976), slechts 3 lijnen lang, meldt de vondst van een vrouwtje Vliegend hert (*Lucanus cervus*) in Oostakker-Lourdes op 27 december 1975. Onmiddellijk reist de vraag of het om een individueel getransporteerd exemplaar ging dan wel om een lokale populatie. Het feit dat het dier in de winter werd gevonden, geeft alvast aan dat enige verstoring en dus mogelijks transport heeft plaatsgevonden. Of is het de zoveelste vergissing tussen Neushoornkever (*Oryctes nasicornis*), die wel in de winter kan gevonden worden, en Vliegend hert?

In een eerder overzichtsartikel (Thomaes et al. 2010) concludeerde ik dat Vliegend hert in alle provincies voorkwam met uitzondering van Oost- en West-Vlaanderen. Voor West-Vlaanderen staat er in Leclercq et al. (1973) wel één utm hok ingekleurd in het Heuvelland, het enige mij bekende gegeven uit deze regio is echter uit Noord-Frankrijk in de buurt van het Heuvelland. Tal van onduidelijke verhalen uit Oost-Vlaanderen doen echter de ronde. Allemaal samen, doen ze meer en meer vermoeden dat er toch ergens in Oost-Vlaanderen nog Vliegende herten moeten voorkomen. Hun zeer beperkte activiteitperiode tijdens de schemering op zwoele zomeravonden in juni en juli zorgt er echter voor dat het zeer moeilijk is om een gebied als Oost-Vlaanderen enigszins systematisch te onderzoeken. Hieronder geef ik een aantal mogelijke en zekere waarnemingen in de hoop dat het met vereende krachten wel mogelijk is om het voorkomen van deze soort in een van deze gebieden vast te stellen. Wie zich geroepen voelt om te gaan zoeken mag me zeker om verdere info vragen.

Indianenverhalen: Vaak zijn mensen rotsvast overtuigd dat ze een Vliegend hert gezien hebben. Met enkele vragen, kan je vaak verduidelijken dat het om een Neushoornkever, Klein vliegend hert (*Dorcus parallellopedus*) of een andere kever ging. Er zijn er echter die volharden dat het om een grote kever ging met 2 geweivormige kaken maar of hun verhaal klopt valt moeilijk te achterhalen.

Gentbos (Merelbeke): 2008: wandelaar beweert enkele jaren tevoren één mannelijk Vliegend hert gezien te hebben (mond. meded. Koen Smets)

Drongengoed (Ursel): collega beweert één mannelijk Vliegend hert gezien te hebben (mond. meded. Guido Bonamie)

Geloofwaardig maar zonder bewijs:

Den Blakken (Wetteren): Iemand heeft hier de voorbije jaren, jaarlijks Vliegend hert gezien.

Neigembos (Neigem): Een collega heeft er de voorbije jaren al af en toe een Vliegend hert zien rondvliegen in zijn tuin naast het Neigembos. Intensief onderzoek door mij leverde voorlopig niets op

Zekere waarnemingen maar losstaande gevallen dus mogelijks getransporteerd:

Oostakker-Lourdes: 1975: Zie hierboven

Kravaalbos (Aalst): 1995: In de buurt van het Kravaalbos werd één mannelijk Vliegend hert gevonden door Karl Van Ginderdeuren.

Korsele (Horebeke): 2004: Volgens een artikel werd hier één mannelijk Vliegend hert waargenomen in een woonwijk maar de ware toedracht kon ik nooit achterhalen (IWG-Lampyrus 2005).

Zele: 2008: Er werd één enkel mannelijk Vliegend hert waargenomen en ingezameld in een woonwijk. Er zijn geen andere waarnemingen.

Doorselaar (Eksaarde): 2009: Er werd één vrouwelijk Vliegend hert gevonden maar de vondst is wellicht gerelateerd aan transport vanuit Zuid-Frankrijk.

Haghebaert, G. 1976. Vermeldingswaardigheden. *Atalanta* 4: 8

IWG-Lampyrus, 2005. De Blauwzwarte houtbij. *Meander* 2005 (jul-aug-sep): 30-31

Leclercq, J., Caspar, C. & Verstraeten, C. 1973. Atlas provisoire des Insectes de Belgique (et des régions limitrophes). Gembloux, Faculte des sciences agronomiques de l'etat, zoologie generale et faunistique, 1645 kaarten

Thomaes, A., Cammaerts, R., Kervyn, T., Beck, O. & Crevecoeur, L. 2010. Distribution and site preferences of the stag beetle *Lucanus cervus* in Belgium (Coleoptera: Lucanidae). *Bulletin de la Société Royale Belge d'Entomologie* 146: 33-46